

METODY NUMERYCZNE – LABORATORIUM

Zadanie 1 – metody wyznaczania miejsc zerowych

Opis rozwiązania

W metodzie bisekcji wartości funkcji na krańcach zadanego przedziału $[a,b]$ muszą mieć równe znaki oraz na pewno znajduje się tylko jedno miejsce zerowe. Wówczas:

1. Wyznaczamy punkt $x = \frac{a+b}{2}$,
2. Jeżeli wartość funkcji od x jest równa 0, algorytm kończy pracę,
3. W przeciwnym razie, dopóki nie zostanie osiągnięta dokładność ($|a-b| > \epsilon$) lub zadana liczba iteracji algorytm powtarza czynności 4, 5 oraz 6,
4. Ponownie wyznaczamy $x = \frac{a+b}{2}$,
5. Wybieramy przedział ($[a,x]$ lub $[x,b]$) na którym jest spełniony warunek różnych znaków na krańcach przedziału,
6. Następnie pod wartość a lub b , zależnie od wybranego przedziału, jest przypisana wartość x ,
7. Po spełnieniu wymagań pierwiastek ma postać $\frac{a+b}{2}$.

W metodzie Newtona podobnie jak w metodzie bisekcji na zadanym przedziale $[a,b]$ funkcja posiada różne znaki na krańcach, posiada miejsce zerowe oraz funkcja jest równa od zera. Wówczas:

1. Wybieramy punkt startowy (w naszym przypadku jest to punkt środka przedziału $[a,b]$,
2. Określamy pierwsze przybliżenie miejsca zerowego za pomocą wzoru $x = \text{start} - \frac{f(\text{start})}{f'(\text{start})}$,
3. Powtarzamy krok 2 do momentu osiągnięcia zadanej przez nas dokładności lub ilości iteracji za każdym razem podstawiając pod start wartość x ,

Wyniki

Tabela 1. Wyniki pomiarów metodą bisekcji dla epsilon=0.01

Funkcje	Przedział	Iteracje	Pomiar programu (miejsce zerowe)	Dokładność pomiaru	Pomiar analityczny
$3x^3 + 3x^2 - 7x + 1$	<-3,-1>	8	-2.14844	0.078125	-2.1547
$\sin(x)$	<-4,-2>	8	-3.14844	0.0078125	$-\pi$
$3,4^x - 1$	<-0.2,0.2>	1	0	POMIAR DOKŁADNY	0
$\cos(2x^3 + 4x^2 - 1)$	<0.6,0.8>	5	0.69375	0.00625	0.691177

Tabela 2. Wyniki pomiarów metodą Newtona dla epsilon=0.01

Funkcje	Przedział	Iteracje	Pomiar programu (miejsce zerowe)	Dokładność pomiaru	Pomiar analityczny
$3x^3 + 3x^2 - 7x + 1$	<-3,-1>	3	-2.1547	0.000346798	-2.1547
$\sin(x)$	<-4,-2>	2	-3.14159	0.00095389	$-\pi$
$3,4^x - 1$	<-0.2,0.2>	1	0	POMIAR DOKŁADNY	0
$\cos(2x^3 + 4x^2 - 1)$	<0.6,0.8>	1	0.691177	POMIAR DOKŁADNY	0.691177

Wnioski

Metoda Newtona jest dokładniejsza oraz szybsza, ponieważ do uzyskania przez nią wyniku wymagana jest mniejsza ilość iteracji oraz wynik znajduje się bliżej rzeczywistej wartości niż w przypadku metody bisekcji. Wadą jest natomiast wymóg obliczenia pochodnej.

Ponadto w zaimplementowanej przez nas metodzie Newtona ważną rolę odgrywa punkt startowy. Podając niektóre przedziały wyznaczone zostaje miejsce zerowe spoza zadanego zakresu.